

‘Laat zien waar je hout vandaan komt’

“Wij hebben ongeveer twee jaar geleden geroepen dat wij nieuwbouwwoningen alleen nog maar energieneutraal én in houtskelet gaan bouwen. Want wij denken dat hout het meest circulaire materiaal is dat toegepast kan worden”, zo overziet Hilco Broekman, van het gelijknamige bouwbedrijf uit het Drentse Nijensleek. Het bedrijf gebruikt veel lokaal geogst gecertificeerd hout.

“De toepassing van lokaal geogst hout is ontstaan bij het project ‘Koloniewoning van de Toekomst’, in Frederiksoord en Wilhelminaord. Bij deze woningen is lariks- of douglas-hout toegepast, bij de woningen zelf en bij de vrijstaande bergingen. Het hout komt uit de omgeving. We zijn nu zelfs met een project bezig waarin we iemand hout laten zagen met een mobiele zaaginstallatie, hier in de buurt, in de bossen bij Frederiksoord en Wilhelminaord. Zo heb je minimale transportafstanden. Dat is anders, het kost een beetje meer moeite, maar niet meer geld. Een beetje extra moeite vinden we helemaal niet erg, want door het zo te doen heb je een mooi verhaal. Mensen vinden het fantastisch als ze horen dat het hout voor hun woningen uit de omgeving komt.”

Vorig jaar werden er twee speciale koloniewoningen zonder nutsaansluitingen ontwikkeld, geheel zelfvoorzienend. Dat

viel op: in maart 2019 is de onderneming uitgeroepen tot ‘duurzaamste bedrijf van Drenthe’.

Slank en prefab

“We zijn een kleine tien jaar terug begonnen met de koloniewoningen; een concept voor woningbouw met slanke wanden met een hoge isolatiewaarde. Wij combineren hout-skelet met een reflectiefolie in de wand. Daardoor kunnen we slanke wanden maken in houtskelet en ook bijna helemaal prefab. Af en toe moet er een muurtje omheen, maar als het met hout bekleed wordt, dan doen we dat al in de werkplaats.”

Bouwen met hout heeft een enorme vlucht genomen en heel snel. Broekman: “Als je vijf jaar geleden bij een opdrachtgever kwam met het voorstel om ‘hout aan de gevel te doen’, dan keek ‘ie je een beetje vreemd aan. Je



Koloniewoningen, met hout uit de omgeving.

Over duurzaam bosbeheer

Dat het gebruik van hout bossen beschermt klinkt wellicht tegenstrijdig, maar dat is het niet. Met duurzaam bosbeheer houden we de bossen in stand. Dit is vanuit ecologisch, milieutechnisch en economisch oogpunt belangrijk, omdat veel dieren en mensen wereldwijd afhankelijk zijn van bossen en de producten uit het bos. Bij duurzaam bosbeheer wordt van tevoren gekeken hoeveel hout verantwoord uit het bos geogst mag worden, om het bos vervolgens gedurende een bepaalde periode met rust te laten, zodat flora en fauna intact blijven en de overige bomen verder kunnen groeien. Belangrijk bij duurzaam bosbeheer is om verder te kijken dan alleen het hout zelf. Bossen leveren belangrijke ecosystemendiensten, zoals het vastleggen van CO₂ en de productie van zuurstof, maar ook zaken als waterhuishouding en luchtkwaliteit worden door bossen beïnvloed. Zo is bijvoorbeeld het voorkomen van erosie een belangrijke bosfunctie.

De Verenigde Naties gaat er vanuit dat wereldwijd 1,6 miljard mensen afhankelijk zijn van het bos voor een deel van hun voedselvoorziening, levensonderhoud of andere producten, zoals medicijnen, grondstoffen en ecosystemendiensten. Bij duurzaam bosbeheer wordt deze lokale bevolking nauw betrokken bij het bosbeheer. De lokale bevolking behoudt zeggenschap over wat er met het bos gebeurt enerzijds, maar wordt ook voorzien van werkgelegenheid door de houtproductie.

De grootste bedreiging van bos ligt in de omvorming naar andere typen van landgebruik. Veelal landbouw voor de toenemende vraag naar landbouwproducten, zoals palmolie, rubber, cacao, soja en vlees. Door economische waarde aan het bos te geven middels houtproductie, wordt het risico op ontbossing veel kleiner. En dat is gunstig voor de lokale bevolking, dieren en het milieu.

Convenant

Mede gelet op de enorme bouwopgaaf waar Nederland zich voor gesteld ziet – in de periode 2020-2025 jaarlijks 75.000 nieuwe woningen – ligt er een belangrijke kans voor toepassing van meer hout in plaats van andere, klimaatbelastende, materialen. Dit strookt ook het groeiend belang dat aan bos in het algemeen wordt toegekend om de klimaatdoelen te helpen realiseren. Om meer bossen duurzaam te beheren, is vraag naar gecertificeerde producten uit bossen cruciaal. In het Convenant Bevorderen Duurzaam Bosbeheer werken diverse partijen (overheid, vakbonden, maatschappelijk middenveld en brancheorganisaties) samen om duurzaam bosbeheer te promoten. Het stimuleren van de vraag naar hout uit duurzaam beheerde bossen zien zij als belangrijk om het risico op ontbossing tegen te gaan. Wilt u ook overstappen op aantoonbaar duurzaam hout voor uw project? Lees verder op www.inkoopduurzaamhout.nl.

merkt dat 'dat toch eigenlijk niet de bedoeling was'. In Nederland willen we steentjes. Maar je ziet daar nu toch een belangrijke verschuiving in. Het traditionele bouwen gaat er steeds meer uit. Eigenlijk moeten we dat ook niet meer willen."

Verduurzaamd hout

Welk hout Broekman kiest, hangt van het project af, zo vertelt hij. "Wij beginnen nu aan een project in Diever, met acht half vrijstaande woningen. Daarin zit verduurzaamd Fins grenen, met vijftien jaar garantie. Daarbij gebruiken we thermisch verduurzaamd grenenhout voor de kozijnen, met triple glas en dubbele kierdichting. Door die modificatie werkt het hout niet meer. In combinatie met het verfsysteem dat we er op laten aanbrengen, kunnen we vijftien jaar garantie geven. We moeten namelijk van die kunststof kozijnen af", zegt hij beslist.

Waar komt het vandaan?

Het kost helemaal geen moeite om klanten hiervan te overtuigen, merkt Broekman. Als mensen hier komen, dan weten ze al welk vlees ze in de kuip hebben. Ze weten al dat wij

heel duurzaam zijn. Zij vragen er misschien niet meer naar, maar voor anderen is certificering gewoon nodig, weet ook Broekman. "Het is goed dat het er is, al overtuig je je klanten het best als je hele bedrijfsvoering klopt, als je manier van bouwen goed is. Dus dat je bijvoorbeeld kunt aanwijzen waar je je hout vandaan haalt. Laat het zien."

Hout scoort hoog

De toekomst van houtbouw ziet Broekman wel zitten. "Ik denk dat er een toeslag komt op traditionele bouwmaterialen. We moeten al een jaar of zeven tot acht duurzaamheidsberekeningen maken over de materialen die we gebruiken bij woningbouw. Er zijn steeds meer vergunningverleners die daarop letten. Bij die berekeningen scoort traditioneel materiaal veel lager dan hout. Dit verklaart deels ook de grote vlucht die houtbouw nu neemt. En dat is ook niet meer dan billijk."

Dit artikel is tot stand gekomen in samenwerking met Bewust met hout.

